

Sveriges mesta Live-fansin

StrapatS

Levande rollspel

11

10 kronor

Tyckeri-rekord!

I detta nummer:

Drömmen blir sann!	2
Tyckeriet - Läsarnas insändarspalt	3
Synpunkter på företeelsen Live	8
Troll & Alver - en föreningspresentation	11
Evert 2, en förstagängs-Livares intryck	15
Vildhavre i Bohus Fästning	18
Hur <i>amatörer</i> sticker - mer om brynjor	20
Kiltraug	22
Kalendarium	24

StrapatS är ett fristående fansin om levande rollspel och säljs till det förmånliga priset 10 kronor inklusive porto.

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

Jonas Nelson
Forskarbacken 7-213
104 05 STOCKHOLM
tel. 08-15 66 85
pg. 68 02 12 - 4138 (Jonas Nelson)

Syftet med StrapatS är att informera, diskutera och rapportera om levande rollspel i alla dess former. Vi är därför i mycket hög grad beroende av läsekretsens engagemang i fansinet. Bidrag i form av artiklar och teckningar mottages tacksamt. Ersättning utgår i form av gratisexemplar av StrapatS.

Annonser om levande rollspel är gratis upp till en kvarts A4-sida, som sedan förminkas till detta format (A5).

Manusstopp för nr 12 är den 15 november 1993. Kom detta utihåg!

StrapatS

Chefredaktör

Jonas Nelson
Forskarbacken 7-213
104 05 STOCKHOLM
tel. 08-15 66 85
pg. 68 02 12 - 4138
(Jonas Nelson)

Utsockneskorrespondent

Lars Tyllered
Mellangatan 27
621 56 VISBY
0498-24 84 20

Omslag & illustrationer (ej annonser): Jonas Nelson
Upplaga: 250 exemplar.

INNEHÅLL

Innehållet i StrapatS kommer att vara allt möjligt som kan relateras till levande rollspel, eller "Live" som det ofta kallas. (Observera att jag skriver Live och Livet med stor begynnelsebokstav för att undvika missförstånd i meningar av typen "I förra livet var jag en spetälsk häxa").

BIDRAG FRÅN LÄSEKRETSEN

StrapatS är i hög grad beroende av läsekretsens engagemang. Känner DU till vilka Live som är på gång? Kanske vill du annonsera om ett kommande Live? Har du kanske en rapport från ett Live du har varit på, eller sitter du och trycker på något annat som vi kan trycka istället? Minsta bidrag till StrapatS är hjärtligt välkommet!

ANNONSER MED LIVE-ANKNYTNING

Annonser om levande rollspel är tills vidare gratis upp till en kvarts A4-sida. Halvsida 50:-, helsida 100:-, uppslag 150:-

ERSÄTTNING

Tyvärr har vi för närvarande ingen möjlighet att erbjuda någon ekonomisk ersättning utöver ett gratisexemplar av det aktuella numret av StrapatS.

RÄTTIGHETER

StrapatS gör inga anspråk på rättigheterna till de artiklar och illustrationer som publiceras i fansinet, dessa kvarstår hos upphovsmannen om inte annat anges. Redaktionen förbehåller sig dock rätten att på ett rimligt sätt korta och ändra i insänt material.

Allt material som ej är märkt med copyright får fritt kopieras och distribueras så länge källa och upphovsman tydligt anges.

ANSVAR

Upphovsmannen ansvarar ensam för sitt alster och sina åsikter, dessa skall inte på något sätt tillskrivas StrapatS om så inte anges.

BYTEN OCH GRATISNUMMER

Diskuterar med chefredaktören.

PRENUMERATION OCH BETALNING

StrapatS betalas antingen kontant till chefredaktören eller genom insättning på ovan angivet postgirokonton. Prenumeration är fullt möjlig. Sätt i så fall in valfritt belopp på postgirokontot, så meddelar vi dej när dina pengar börjar ta slut. Glöm inte ange ditt namn och din adress, samt från vilket nummer prenumerationen ska börja gälla. Någon kredit beviljas ej. Reservation görs för prisändringar.

Drömmen blir sann!

Ja, jag syftar naturligtvis på idén om ett Liveområde. Knappt hade jag hunnit skriva "Frön för drömmare" i StrapatS nr 9 förrän Västerås-föreningen Enhörningen meddelade att man var i färd med att köpa in ett område, och nu har det alltså hänt. Mer om detta och om hur just DU kan hjälpa till finner du på sidan 11. Dra gärna ditt strå till stacken så att drömmen får ett lyckligt slut också!

Eftersom jag var så bra på att sanndrömma så kan jag väl lika gärna drömma lite till. Då önskar jag för det första att det anordnas ett levande rollspelskonvent, där man kan lära sig sy dräkter, bygga brynja och rustningsdetaljer, tillverka boffer- och latexvapen, lära sig laga medeltida mat och bröd samt titta närmare på andra typer av hantverk. Istället för den obligatoriska konventskiosken ska det naturligtvis vara ett medeltida världshus. Vidare skall det finnas tillfälle till debatter och att prata Live-minnen.

Ett Live-konvent vore ju förstås ingenting utan några Live, så då föreslår jag att det arrangeras ett flertal olika Live (gärna från olika tidsperioder) på vardera 2-6 timmar, ungefär som spelpassen på "vanliga" spelkonvent.

När jag ändå är i färd med att drömma så önskar jag också att det gjordes en högkvalitativ informationsvideo om levande rollspel, där man förklarar de grundläggande begreppen och förutsättningarna och visar prov på hur levande rollspel kan gå till.

Tillbaka till verkligheten: Det har varit en mycket hektisk (och dyr) månad för mig, på fyra helger har jag besökt lika många städer. Först arrangerade vi (Seregön) ett Live-spår på Stiftsmötet i Västerås, vilket får betraktas som relativt lyckat. Helgen därpå åkte jag till UppCon i Uppsala, där jag spelade Diplomacy och Kult, sålde StrapatS och byggde ringbrynja. Intresset för såväl StrapatS som brynjebygget var glädjande stort. Följande helg kastade jag mig på nattåget till Göteborg för att delta i *Vildhave* på Bohus Fästning, och slutligen åkte jag till Gävle för att delta i Gyllene Hjortens höstäventyr. Tack vare detta och er egen produktivitet har jag nu högvis med Liverapporten, som kommer att portioneras ut under vintern. Låt nu inte det hindra er från att skicka in fler bidrag av alla de slag, varför inte tillsammans med läsarenkäten från nr 10?

Jonas

Tyckeriet - Insändarspalten

Den här gången har vi närmare fem (!) sidor insändare. Det verkar visst bli så att det kommer många insändare i vårt nästa nummer ungefär, hinner ni inte med i Strapats utgivningstakt? Ska jag ta det långsammare kanske? Nej, skriv mera istället! Nog finns det väl något du vill tycka till om eller ta upp till debatt om levande rollspel? Jag vet t.ex. att "Ett Glas" väldigt gärna vill ha debatt om Trenne Byar. Vad tycker du?

Latexvapen eller silvertjej?

Anders Johansson: Jag har hunnit med att se en hel del latexvapen under de sista åren, och jag ställer mig samma fråga som Claes Andréasson i nr 10: Är verkligen latex särskilt mycket snyggare än silvertjej? Vissa yxor och klubbor möjligen, men svärdens tycker jag är likgiltigt vilket av dessa två material man använder. Ett väl arbetat boffersvärd kan t.o.m. se bättre ut i mina ögon.

Dessutom tycker jag mig i vissa fall se en tragisk fixering vid *vapnet* vad gäller utrustningen. Det har t.ex. hänt att en kille med latexsvärd slagit sig ner vid vår lägereld med sin mat i en konsumkasse.

Alltså: Latex eller boffer ser lika illa ut, det är först med stålvapen du tillför spelet mer realism. Har du 4-500 kronor att investera i din hobby rekommenderar jag att du ser över din övriga utrustning. Köp en renfäll, en skinnryggsäck eller det där ylletyget till drömmanteln i stället. Strider gör du i några sekunder, sover gör du i flera timmar.

Carl Lundgren: Ett svar på Dan Hörnings kommentar i förra numret samt en förklaring av mina ståndpunkter på nämnda områden: Precis som Jonas säger så talade jag med honom över telefon i sista minuten inför Strapats nr 9, varför mitt inlägg i det numret kanske framstår som aningen tvetydigt.

För det första: Jag menade att jag anser att Dan är en bra rollspelare, inte att han har påstått att han är det, vilket han helt riktigt inte har. Dan var ett gott exempel på en bra Live-improvisatör under *Spegel*, då vi spelade mörkeralver i samma grupp. Därför ansåg jag (aningen förvånad över hans resonemang av typen "vapen åt folket") att en inbjudan med tyngdpunkten på vapenlöst rollspel var en passande kontrung.

För det andra: Nidmarks ståndpunkt på utrustningssidan. Då vi drog upp föreningens

riktlinjer, ställdes vi slutligen inför frågan om vapnens beskaffenhet. Blankvapen har vi aldrig funderat över, dels för att vapnen i så fall hade blivit för sällsynta, dels för att de helt eliminerar en av spelets intressanta dimensioner; den aktiva striden. Vi försöker bygga upp en skräck för fysiskt våld hos rollpersonerna, dels genom mer utpräglad regelmässig realism (en människa har 1 KP i torson, som kräver ett dygn för att läka (i många andra system läker man 1 KP på en timme), ytterligare ett hugg under läkeprocessen dödar omedelbart personen, allt detta givetvis undantaget rustning), dels genom seder och bruk i spelvärlden (en person som bär ett draget tvåhändssvärd på vårdshusets gårdsplan kommer att göra samma intryck på lokalbefolkningen som en maskerad man med ett pumphagelgevär på allmän plats i en svensk storstad).

Visst kan man använda sig av Gyllene Hjortens stridssystem (den i mantal överlägsna sidan vinner automatiskt, och striden har enbart ägt rum "i sagans värld"), men detta skulle för oss te sig väldigt krystat. Även om strider inte får bli vanliga skall *möjligheten* till strid alltid finnas, men denna möjlighet vill vi att spelarna ska se som ett hot och inte som ett underhållningsmoment. Valet stod alltså mellan latex och silvertjej. Att använda båda typerna av vapen ansåg vi vara helt uteslutet, eftersom den grova kontrasten konstruktionerna emellan omöjliggör en bra verklighetskänsla. Latexvapen var i det här läget ett självklart val, dels får man färre förstagångs-Livare med rollpersoner som slaktarorchen Krukk, dels ser vapnen betydligt bättre ut. Här måste jag få påpeka att Claes Andréassons inflik i förra Tyckeriet (han påstod att man på avstånd inte kan skilja latex- och silvertjejsvapen åt, samt att de på nära håll är lika fula) enbart tyder på liten erfarenhet av latexvapen (men vad vet jag?). Märk väl, att med latexvapen menar jag inte bara Bertolf-produktioner och halvtaskiga hemmabyggen. De flesta vapen vi använt hittills är importerade från England, där det finns en "vapenindustri" med mångårig erfarenhet, som tillverkar mycket snygga vapen till hyfsade priser. Dessa är dessutom hållbara (okej, inte oförstörbara) och fullt godkända ur säkerhetssynpunkt. Ett företag kallat *Swords of Legend* tillverkar realistiskt proportionerade svärd med en slags lack utanpå latexen, som ger en otroligt bra metallglans. Dessa svärd kan mycket väl tas för stålvapen på avstånd!!! På nära håll ser de naturligtvis konstgjorda ut, men inte om man bär dem i skida, vilket är tillrädligt om man befinner sig på t.ex. ett vårdshus. Om man nu antar att samtliga deltagare på ett Live ansträngt sig för att skapa en

seriös rollperson och en passande, tidsenlig rekvisita utan nutida inslag (hinkvis med beröm åt huset Uller på *Terribili Solum*), vilket vi tycker är värt att eftersträva (kalla det pryldbögeri eller ej), måste det erkännas att rekvisita överdragen med silvertejp effektivt punkterar en del av den närvarokänsla som kunde ha byggts upp i dess frånvaro. Därför har Nidmark ett förbud mot silvertejp i alla former. Det finns dessutom betydligt bättre alternativ i fråga om metallsimulering, sköldvaddering och lagning. Dan nämnde t.ex. den silvertejp som brukar användas i ändarna på latexstavar för att hindra slitage. Något som blir snyggare och hållbarare är att göra en "påse" av tjockt läder och snöra fast den ordentligt i änden av staven. Det kanske ser lite dumt ut att skydda en vandringsstav med läder, men det tänker folk knappast på om det är diskret gjort. Lagningar av latexvapen bör i övrigt ske med latex och för tusan inte med silvertejp!

Slutligen angående nybörjare: Varför skulle högre utrustningskrav skrämja bort alla nybörjare? Jag har aldrig sett en nybörjare skrika högt och springa till skogs då någon tagit fram ett latexvapen, åtminstone inte innan spelet börjat. Våra erfarenheter är, tvärtom, att de blir mer fascinerade av hobbyn då de upptäcker vilken rekvisita som faktiskt förekommer, inte bara i form av vapen. Vi lånar dessutom ofta ut kläder (och eventuellt vapen) till nybörjare som behöver, givetvis i den mån vi kan avvara. Allra sist måste jag få tacka Lars Tyllered för hans ädla försvar av vår ödmjuka förening. Nidmark har i sanning aldrig krävt att våra riktlinjer skall användas utanför föreningen...

Med önskan om en varaktig vapenvila,

Carl Lundgren

P.S. För er som är intresserade av att skaffa snygga latexvapen kan jag tipsa er att kontakta antingen Peter Svärd (tel. 040-98 13 41), som tillverkar egna vapen, eller Västerås-föreningen Enhörningen (tel. 021-14 21 89) som av och till beställer vapen från England. Ett varningens ord om postorder från utlandet kan dock vara på sin plats, det har hänt att folk blivit lurade på sina pengar. För den som vill ta risken så har dock ovan nämnda Swords of Legend adressen:

Swords of Legend, Nick Gaukroger
414 Cog Lane
Burnley
Lancashire
UNITED KINGDOM
BB11 5JP

Jonas: Ujujuj, lång insändare det där. Tyvärr kom den i sista minuten (som vanligt...) så någon eventuell replik från Dan eller någon annan hinner vi inte med i det här numret. Vad säger ni, kan vi gå till vapenvila, eller är det någon mer därute som vill lufta sina åsikter i vapenfrågan?

Det Carl säger om nybörjare som fascinerats av imponerande rekvisita tål att tänka på. Nybörjaren ska ju inte behöva känna sig uppgiven och tycka att "en sådan standard kan jag aldrig nå, det är lika bra att lägga av". Man ska känna sig välkommen oavsett plånbok och utrustning, men det är bra med föredömen och stilig utrustning som kan ge inspiration (vilket jag tror att Carl syftade på). En stor del av nöjet i den här hobbyn ligger ju i att hela tiden utveckla sig, både i fråga om rollspel, stridskonst, utrustning och hantverksskicklighet. Självt hade jag väl aldrig lärt mig saker som runskrift, dräktsömnad och ringbrynjetillverkning om jag inte börjat med levande rollspel! Aom!

Godkända vapen

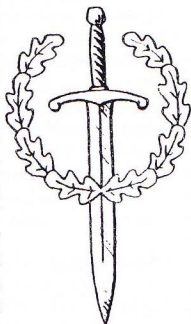
Ewiz Ehrsson (Seregons): Angående den senaste katalog vi i Seregons styrelse fått från Grendel: Jag vet att detta borde ha skrivits för länge sedan men nu blir det av i alla fall. Bättre sent än aldrig. Vi i Seregons styrelse har aldrig "rekommenderat" Grendels vapen. Det vi sa till Grendel efter att ha provat deras latexsvärd var att vi godkände just de vapnen (förutom ett "måndagsexemplar som endast höll i två timmar"), men att vi inte kan göra ett generellt godkännande av alla vapen de tillverkar. Istället beslutade vi att på alla Live som hålls enligt Seregons säkerhets- och vapenregler måste en vapenkontroll hållas. Alla vapen som skall ingå i Livet måste kontrolleras och godkännas. Blir de inte godkända får de inte användas alls.

Oavsett hur bra vapnen är gjorda så går de sönder förr eller senare och det går därför inte att godkänna alla vapen från en viss tillverkare utan varje enskilt vapen måste godkännas varje gång det skall användas.

Vi har heller inte sagt att vi ser Grendels sköldar som "ett föredöme", vilket de har skrivit i sin katalog. Det vi sa var att de Grendel-sköldar vi sett (två stycken) har varit bra gjorda och av bra kvalitet. Vi har absolut ingenting emot Grendel eller någon annan vapentillverkare och vill inte rekommendera någon framför alla andra. På våra arrangemang (träningar, Live mm.) godkänns varje enskilt vapen (både latex, Seregons-svärd och boffers) var för sig varje gång det ska användas.

Jag vill även passa på att säga några ord om Live-vapen. Den viktigaste regeln vi har inom Seregön är fortfarande att vapnet måste gå sönder innan den man slår på gör det. Vi tycker därför inte riktigt om utvecklingen, bland de som tillverkar latexvapen, att det letas efter allt hållbarare material hela tiden. Jag förstår mycket väl att ingen vill betala flera hundra kronor för ett vapen som kanske bara håller ett Live, men det blir ännu dyrare (och fler regler) om vapnen blir så hållbara att man skadar de man slår på.

I all Live-fighting måste det vara träffen som räknas och inte hårdheten i slaget, annars måste vi också börja med rustningar som till exempel SCA och det vill vi ju inte. Kom ihåg att vi är ute på Live för att ha roligt och inte för att skada någon på riktigt. Många som har vapen med sig använder dem inte överhuvudtaget utan har dem mest för syns skull, och även om man använder vapnen så behöver man inte gå fram som en bärsärk och slå ner allt i sin väg. Det är och skall vara roligt att slåss för båda parterna. Ingen ska behöva vara rädd för att bli nerslagen på Live (vilket jag vet att en del yngre är). Jag vet att vi i Seregön fått rykte om oss att bara slåss hela tiden, men det är inte sant. Visst, vi har fightingträning en gång i veckan, men den gör att deltagarna lär sig hantera sina vapen, lär sig hur hårt/löst de behöver slå, får känna på hur de känns att bli slagen och får leka med vapnen på ett annat sätt än vad man gör på live. Faktum är att de flesta av Seregons aktiva medlemmar aldrig slåss på Live, de får göra det så ofta på träningarna så på Live slåss de bara när de verkligen är tvungna.

Kom gärna på våra träningar, de är öppna för alla!

Ewiz Ehrsson, Gillesmästare i Seregön

Jonas: Apropå obligatorisk vapenkontroll av alla vapen så kom jag ihåg en liten händelse på Trollmåne, om jag minns rätt. En yngre deltagare slog sig ner i vårt läger och plockade fram ett svärd där såväl svärdsknapp som parerstång var helt ovadderade. När jag undrade hur han fått det där svärdet genom vapenkontrollen, svarade han helt sonika: "Jag gömde det i min ryggsäck". Hur i helskotta korkad får man bli egentligen? Vojne, vojne...

Om Spegel

Ewiz Ehrsson: Jag skulle vilja komma med lite kommentarer angående arrangemanget av *Spegel*. Jag har läst en del insändare som verkar vara mycket nöjda med Livet och tycker därför att det är dags att skriva lite negativt också.

1. Såsom varande ordförande i Seregön, plus att jag har en egen häst så har jag inte tid att gå på så många Live. Faktum är att jag hittills aldrig varit på ett Live enbart som deltagare utan att jag alltid har hjälpt till med arrangemangen runt om. Näväl, *Spegel* skulle bli mitt första Live som deltagare. Jag avtalade med arrangörerna om att jag endast behövde vara där under lördagen eftersom jag inte hade möjlighet att ta ledigt från hästen hela helgen. Jag blev tillfrågad om rollen som baronessa, en mycket stor roll med massor av information att lära sig. Det verkade vara en rolig roll, så jag tackade ja till den och började planera dräkter och rekvisita.

Några veckor innan *Spegel* började Anders Granberg att ringa till min telefonsvarare. Han sa aldrig vad det gällde utan bara att han ville tala med mig. Jag försökte ringa honom men lyckades inte och fick någon vecka innan Livet reda på att han var ute och tågloffade. Samtidigt fick jag reda på att jag inte längre hade någon roll! Anders hade tydligen velat ha Elina Alaräisänen i den rollen från början, men hon hade tackat nej. Han tillfrågade då mig, men efter ett tag tackade Elina ja och fick då rollen som baronessa och det var detta han sökt mig om. Det går väl ändå an att tala om en så viktig sak på telefonsvararen och inte bara säga att jag ska ringa!

Där stod jag alltså, en vecka innan Livet, och hade ingen roll. Jag blev mycket sur på arrangörerna och tänkte inte ställa upp alls, men till slut fick jag den improviserade rollen som dansmästare. Den var egentligen inte alls med i äventyret, förutom några upplysningar som jag skulle förmedla, så jag kunde göra vad jag ville under Livet tills dansen började och gick mest och pratade Off-Live med gamla kompisar som jag inte träffat på länge, men det var ju inte riktigt vad jag hade tänkt mig från början.

Det var också problem med betalningen, från början ville arrangörerna ha full betalning trots att jag bara skulle delta en dag av tre och inte hade någon riktig roll, men det vägrade jag att ställa upp på. Till slut fick jag istället vara med gratis de timmar jag var där under lördagen.

2. Några veckor innan *Spegel* fick Seregön flera nya medlemmar ifrån Stockholm. Dessa ville vara med på Live och jag talade med Jacob

Gårder, en av arrangörerna av *Spegel*, han lovade att de skulle få vara med åtminstone en dag. De ringde en arrangör men fick veta att rollerna var slut - ringde till mig och var ledsna - ringde en annan arrangör och fick en roll direkt. Det visade sig nämligen att arrangörerna hade delat upp rollerna mellan sig och inte hade någon som helst koll på hur många roller de andra hade kvar. Ringde man till rätt person så fick man en roll, men de som hade slut på roller hänvisade inte vidare utan sa bara att alla roller var tillsatta. Så behandlar man inte nybörjare som ska ut på sitt första Live.

3. Under *Spegel* arrangerades en dikt- och sångtävling på världshuset med ett fint armband som pris. Det var många som ställde upp och flera hade skrivit egna dikter och sånger som de framförde med varierande framgång, men många var mycket duktiga och hade kämpat hårt. Den sista som läste sin dikt var en mörklädd tjej som definitivt inte ska ägna sig åt att läsa dikter. Ingen hörde vad hon sa och hon stakade sig och läste om tills man inte fattade någonting. Domarna gick ut och överlade och när de kom tillbaka gav de priset till hon som läst sist. Alla i världshuset blev bestörta och undrade om domarna var mutade eller vad som hänt. Hon var absolut sämst av alla och var inte alls värd att vinna. Jag sprang direkt ut och talade med en av domarna, Joakim Bergman, och han talade om för mig att det ingick i äventyret att hon skulle vinna, för det var en mycket viktig dikt hon läst som alla måste höra för att kunna lösa en del av de uppgifter de fått under Livet. Han sa att det var meningen att det skulle se ut som att han blivit förtrollad av henne och var tvungen att ge henne armbandet, men om man blir förtrollad går man inte ut i tio minuter och diskuterar innan man överlämnar priset. Jag sa att jag tyckte att det var dålig stil för det var många som blev ledsna, men han ansåg att alla nog hade fattat att det ingick i Livet. Arrangerar man tävlingar med priser så skall dessa inte vara fejcade. I så fall skall man dela ut färdiga dikter till folk att läsa så att inga jobbar i onödan och blir ledsna efteråt. Dessutom var hennes vinst helt onödig för ingen uppfattade ju ändå vad hon hade läst utan var tvungna att hitta papperet hon läst ifrån för att få sina upplysningar. Det kan inte vara så svårt att hitta någon som är bra på högläsning om något sådant skall göras.

Annars var det ett trevligt Live med många trevliga deltagare på ett bra ställe, och vädret var fint.

Joakim Bergman: Min bästa Ewiz! jag har ingenting emot kritik när det gäller *Spegel* (varken bra eller dålig). Eftersom du nu nämner mitt namn i samband med diktävlingen så kan jag passa på att återigen förklara varför domslutet blev som det blev.

Jag, liksom övriga ansvariga arrangörer, litade på att flickan som skulle läsa den "uppgjorda" vinnardikten hade talets gåva och att hon visste vad hon skulle göra. Vi kunde ju inte veta att hon skulle drabbas av rampfeber, blygsel, halstorrrhet, yrsel mm. Dikten i sig var det absolut inget fel på! Om någon annan (t.ex. Wulf) hade läst upp den så hade problemet med all sannolikhet inte uppstått.

Jag var nu nödd och tvungen att "improvisera" en Live-förklaring för att få det hela att inte urarta helt. Jag vill återigen be så mycket om ursäkt till de som presterade bättre alster (dvs alla!) och tillägga att jag nog var mer generad och chockad än den ärade Ewiz över det hemska uppläsandet av den vinnande dikten.

Med förhoppning att alla framtida arrangörer lärt sig något säger jag nu adjö och *Domp!* på er alla.

Eder Lirar'n

Jonas: Nog är det väl tjugigt när man kan få möjlighet att replikera redan i samma nummer? Självt misstänkte jag starkt att tävlingen var uppgjord, men helt säker var jag inte. Och som Ewiz säger, man begrep inte ett jota av den där dikten! Nå, nu var väl det där närmast ett olycksfall i arrangörsarbetet, även om det kunde skötts bättre. Då tycker jag nog att de övriga två punkterna som Ewiz tog upp var viktigare, och definitivt något som arrangörerna bör ta åt sig av. För övrigt tycker jag en smula synd om den diktuppläsande tjejen, som får sdn svidande kritik. Det kan inte kännas roligt, när man trots allt försökt göra sitt bästa. Sensmoralen av detta får väl bli att man ska känna sina begränsningar innan man dtar sig något.

Vildhavre på Bohus Fästning

Karl Nissfeldt: Detta, som var mitt första lajv, utspelade sig på Bohus Fästning i Kungälv och var mycket roligt. Kungen hade dött och hans söner (och dotter) hade samlats i slottet för att rösta fram en ny kung (eller drottning). Till slottet hade även ett antal löskefolk kommit. Själv var jag en lönnmördare som var fri att hyras. Området var mycket bra och tidsenligt. Fästningen hade många rum och gångar att gömma sig i. Det största tumultet utbröt på

kvällen när en magiker (eller vad det var) förstenade alla vid middagen och stal ett litet spädbarn. Senare dog drottningen under mystiska former, själv kunde jag inte se så bra då jag var löskefolk och inte fick vara med på rikemansmiddagen. Nästa dag var dock allt glömt och livet (inte lajvet) fortsatte som vanligt. En mycket trevlig detalj var Murarmäster som gick runt på borgen och kollade hur bra fästningen var. Murarmäster var allas vår Jonas Nelson. Han klarade sig dock från många rån trots att han gick ensam mest hela tiden. En vän till mig skulle råna Murarmäster och kom upp bakifrån för att knocka honom, men han missade hela kroppen!!! Hur han klarade den bedriften fattar inte jag.

Jag läste i StrapatS nr 10 att du (Jonas) skrev live med stort "L" för att inga förväxlingar skulle ske. Det problemet löses lätt om du skriver "lajv" istället för live.
Tack och hej från Döse.

Andres Gruvhammar från Döse

Jonas: Hur man bäst bör skriva "Live" kan man diskutera länge, själv tycker jag att "lajv" ser lika färdigt ut som "jos" (istället för "juice"). Istället försöker jag skriva "levande rollspel" så ofta som det passar, men det blir ofta lite för långt och omständligt i skrift.

Det där med att undvika rådnare och lönnmördare är ett knep jag tvingats lära mig, eftersom jag alltid spelar "fredliga" roller (nä, sanningen att säga så var det nog mest tur). Av någon anledning blir jag så gott som alltid nedslagen och rådnad på Live, just för att jag inte har något vapen och därmed betraktas som ett "lätt byte" av alla ondingar. Det känns faktiskt lite frustrerande att tvingas konstatera att det är de "fredliga" personerna som hamnar i strid ofast!

— Silvertejp —

Kraftig, brittisk silvertejp av hög kvalitet på 50-meters rullar säljes billigt, nu även i två olika bredder!

endast 50 kronor/rulle

Kontakta Micael Åkesson, 08-600 07 14.

"Tala är silver men silvertejp är guld värd"
(Live-ordspråk)

Övrigt

Detta brev riktar sig mot de två ohysade knölar som av någon underlig anledning kallar sig prinsar.

Med andra ord Prins Silverhammare och Prins Stenbock. Ni har antagligen likt alla andra högdjur fått ärva Edra titlar eftersom Ni annars ingenting har att göra i denna adliga värld.

Det underliga med Eder är att Ni tydligen ännu inte har lärt Eder hur man tilltalar andra kungliga väsen än Eder själva. Har Ni levt Edra liv inlåsta med uppassare vid hovet utan någon som helst kontakt med yttervärlden, för i Edra höga åldrar borde Ni ha lärt Eder att umgås med även andra och framförallt lärt Eder hur man betar sig.

Ni var de mest uppblåsta, pompösa och självupptagna "män" jag någonsin träffat på. Jag gjorde ett mycket gott val i att gifta mig med Birk, en man av folket. En riktig man till skillnad från vissa andra som inte vet ett dugg om hur man uppför sig, särskilt inför damer. Och någon kunde tydligen inte ens skilja mellan man eller kvinna, eller har jag helt fel?

Ja, springer man omkring i hela sitt liv i åtsmitande hosor omringad av hovgossar blir man säkerligen sådana som Ni var. Tänk på hur Ni själva betar Eder innan Ni klagar på en prinsessa och kallar henne en mängd ohysade saker, helt utan anledning.

Prinsessan Guldlock

Jonas: Okej, HOLD! Nu har de båda parterna fått var sin chans att - om än i bästa kamratanda - ösa galla över varandra. Jag är övertygad om att såväl prinsar som prinsessor (och för den delen även resten av folket i Ytterby med omnejd) kan fortsätta den här verbala smutskastningen hur länge som helst, men Livet är faktiskt slut! Ni får fortsätta på Trollmåne 2.

Andreas Hammarberg (LF Gripen): Till alla Sandviken-Livare vill jag bara säga: "Akta er för mupparna".

Här kunde du också ha tyckt något...

Synpunkter på företeelsen "Live" och dess utövare

samt ett och annat tips

av Johan Almsén

Under mitt första "riktiga" Live-år har jag odlat fram en del synpunkter som jag våldans gärna vill förmedla till alla som har det minsta intresse för dem. Jag har plitad ned texter om ämnen såsom Utrustning (kläder, skor mm), Rollspel och Vapen. Även några små tips till arrangörer skrev jag ner. Om chefredaktören inte har varit alltför sträng så finns allt med. (*Vad nu då? Skulle jag...? Jonas anm.*) Jag hoppas att inte alltför många tar illa vid sig då mina synpunkter kan verka ganska negativa, förhoppningsvis tar ni det på rätt sätt: På rätt sätt!

Angående utrustning

Det är inte svårt att göra snygga Live-kläder (i alla fall inte omöjligt). Det behöver inte bli dyrt heller (åtminstone inte riksdaler-dyrt, men om någon tycker att *tid* är oerhört kostsamt så är det en annan femma). Det gäller bara att anstränga sig, att offra tid, något som en stor(?) del Livare inte tycks uppskatta. Men gå inte på ett Live i era vardagskläder (eller varför inte? Se ämnet Rollspel nedan)! Det är inte direkt stämningshöjande att se någon med svarta s.k. mysbyxor med ordet "BOSS" tryckt med stora vita bokstäver längs ena benet. Eller att se någon i grå munkjacka med ringbrynja över. Live-hobbyn behöver inte (som jag redan skrivit några rader upp) bli dyr, allt som behövs är lite fantasi (bristvara i dessa dagar med en majoritet av förslappade, TV-uppväxta ungdomar??).

Angående materialval och nyansval: Man kan göra ypperliga kläder av gamla möbelytter om man vill (stretchtyger och frotté är *inte* bra). Man kan kanta tyget med billiga spillbitar av läder eller skinn, man kan nita med små platta, billiga nitar (ca 20:- /100 st) och man kan brodera något sjysst mönster (tar förvisso tid).

Om ledaren för din Live-grupp säger "Vi ska ha gröna skjortor", så kom ihåg att det finns olika nyanser av grönt. Välj rätt nyans - det fanns inga neongröna tyger på medeltiden eller i fantasylvärldarna. Om du vill göra en vit skjorta så välj gärna oblekt lakansväv (finns för **max** 30:-/m, oftast billigare). Att sy skjortan är inte så svårt (manipulera gärna med ett riktigt mönster - det är lätt och det blir snyggt (*eller se StrapatS nr 5, alternativt Fäa Livia nr 1. Jonas anm.*)), att sy

ett par byxor är svårare, men inte omöjligt. Men uteslut gärna gylf, snörning i midjan är definitivt snyggare.

Om det nu är så att dina erfarenheter av att sy inte är så stora så skäms inte för att fråga modern. Hon kan antagligen (av någon konstig anledning) en hel del.

Om skor

Skodon är som bekant ett stort problem. Om det nu är så att man är *tvungen* att ta på sig sina Reeboks, så klä dem med tyg, säckväv eller läder! Man blir aldrig glad över att se någon gå omkring i ett par nyinköpta Nike-pjucks (som lyser vita i den annars så trevliga omgivningen). Ett alternativ till att klä sina skor med tyg är att gå till Myrorna (eller annan loppmarknad). Där kan man faktiskt, till extremt lågt pris, hitta skor eller stövlar som man, om det behövs och om man vill, lätt kan göra om.

Annan intressant utrustning...

...är alla dessa små detaljer som sätter pricken över i:et. Det vill säga smycken (finns billigt på t.ex. Indiska), väskor/ränslar, börsar (som lätt tillverkas av ett runt stycke tyg eller läder) och så vidare. Listan kan göras lång.

Ett sista ord om ämnet D-Y-R-T: Är det inte så att det för många är lite av en prioriteringsfråga; att gå på krogen och *betala* för att bränna hjärnceller brukar oftast bli dyrt. Eller? Och om man är tvungen att släpa med sig dessa rusdrycker till ett Live så är det klart att det blir dyrt! (Detta var inte menat som en pik till *bara* dig, kamrat Mattias).

Angående rollspelande

Rollspelande är, självklart, mycket viktigt. Men resten (utrustning mm) är lika viktigt! (Om någon tycker att så inte är fallet: Anordna ett Live så kommer jag och mina vänner dit och rollspelar, men vi nöjer oss med att ta på oss jeans, en sjysst T-shirt, gymnastikskor och ett badlakan knutet kring halsen. Men vad gör det? Vi rollspelar ju :-). Javisst, Live skall vara kul, men jag lovar att det inte blir *mindre* roligt om man anstränger sig med prylarna runt omkring, möjligen tvärtom...)

Om Off-Live

Om det är så att du inte kan läsa dina Live-dokument, så be någon annan göra det åt dig. Så vitt jag vet så står det i alla utskick att "Off-Live-snack är förbjudet!" Och, om inget annat anges (som tyvärr händer) - det är rollspel *dygnet runt*! (Det är en annan sak om man sitter isolerad i sitt tält och är 100% säker på ingen hör vad man

talar, förlåt, viskar om). Nedan följer exempel på två meningslösa Off-Live-samtalsämnen. Dessa har jag själv hört diskuteras bakom husknuten under ett Live i somras. Det tredje exemplet upplevde en av mina kamrater under ett annat Live tidigt i somras, så det förmedlas till er i andra hand.

1) En ingående diskussion om att "Jättar ser ut som människor, de är bara större".

2) En utläggning om Kenderfolket i Dragonlance: "Kender har mörkt, långt hår och det är uppsatt i en tofs". (Skitsnack. Personen som fällde det uttalandet har inte läst mycket Dragonlance). Jag tror diskussionen uppkom pga Kenderfolket på Tar Atanamirs Fylke, där det bara var en som hade mörkt, långt hår i tofs. De var för övrigt utmärkta som Kender, förutom en T-shirt här och där).

3) Under ett 4-dagars Live (som till slut blev tre dagar) i maj -93 så anhöll några av mina vänner tillsammans med svartfolken ett tältläger som skulle representera ett av de större länderna. När de stormade in i tältet så såg min anfallande kamrat (låt oss kalla honom ON) hur en person som tillhörde lägret (låt oss kalla honom för OFF) stod i en tältöppning med ryggen till och satte på sig en rustning. ON smög dit och - hugg, hugg, hugg med kniven i ryggen som var oskyddad. OFF vänder sig om och säger "Äh, lägg av va?" (Typ: Stick och brinn, va? Ser du inte att jag sätter på mig rustningen?). Det är sorgligt att sådant förekommer.

Några ord om arrangemang

Angående priset:

Se till så att personer som under Livet bor väldigt avlägset och som inte kommer att äta mat på världshuset inte behöver betala fullt pris. Ett exempel på detta: Till ett Live i maj -93 betalade jag 220 kronor. Det enda jag fick för dessa pengar var en klunk öl på "världshuset". Däremot så betalade alla i vårt läger (cirka 50 personer) 100 kronor var till vår gruppleddare som med denna summa organiserade inköp av mat till alla och hyra av ett par militärtält. Väl använda pengar! Om det nu är så att arrangörerna "hyrde" området för 60 000 kronor så tar jag genast tillbaka mitt uttalande.

Andra praktiska detaljer:

- Bannlys icke-tids-(stil-)enliga saker som syns (t.ex. gymnastikskor).

- Alla vapen ska ha en skida (görs enkelt av läder. Tyg går bra om det är ett silvertjeppat vapen, eftersom det glider bättre än latex), inte

ögla i bältet. Undantag: Svärd som bärs på ryggen.

- Gå noga igenom deltagarnas roller och yrken, och bestäm vilka som får ha vapen, vad för slags vapen, vem som får ha tyngre rustning (en bonde kommer inte i ringbrynja och tvåhandssvärd) och vad för slags sköld personen i fråga får ha. Jag har gjort misstaget att ta med mig åtta (!!!) vapen till ett Live en gång. Detta ångrar jag djupt och det kommer aldrig att hända igen.

- Ni som ordnar mat på världshuset: Gör inte makaroner och korv.

- Arrangörer ska inte tjäna pengar på ett Live! Undantag om tjänstledighet från arbete har erfordrats för att genomföra Livet. Blotta äran att ha arrangerat ett lyckat Live är belöning nog!

Angående strid och vapen

Live-vapen är onekligen ett intressant samtalsämne. De får inte vara för långa, man får inte slå för hårt osv. (Men varför måste de vara så fula?)

Tänk dig att du håller ett riktigt långsvärd i ena handen, det är ca 90 centimeter och väger några kilo. Det är vasst och man kan skära sig på det. Framför dig står din fiende med ett likadant svärd. Går du in på kroppen på fienden, börjar hacka frenetiskt och försöker slå med svärdet över och runt för att träffa fienden i ryggen, där han inte kan skydda sig? Med ett tungt svärd? På någon som faktiskt kan sära dig eller till och med döda dig? Tänker du: "Det är lugnt, jag kan ta tre träffar innan jag faller, och då har jag fått in tillräckligt med träffar på henne/honom för att sänka henne/honom"? Nej, förhoppningsvis inte. Det svåraste inom Live-striderna verkar vara att fantasera fram att man slås med skarpa (och tunga) vapen. Det är ingen stil eller finesse på striderna, alla slås till höger och vänster för att alla vet att det bara är skumgummivapen.

Sedan har vi alla dessa slagkåta nördar som går omkring och viftar med *dragna* svärd!! Man går inte omkring med dragna vapen, de ska sitta i skidan (som för övrigt borde vara obligatorisk på alla Live) och inte i bältet. Och man går definitivt inte omkring med ett tvåhandssvärd i varje hand och ett trehandssvärd i bältet! Katastrof!

Några ord om snitning och död: Efter en strid så går man inte omkring och skär halsen av alla fallna fiender, man har faktiskt fullt upp med att slicka sina egna sår. (Något som verkligen borde avskräcka en nybörjare är väl att bli snittad första dagen!) Att skära halsen av någon, att verkligen döda någon, det är något man bara gör efter ett mycket moget övervägande. Och man behöver inte snitta någon för att råna personen i fråga. Men om man nu *måste* snitta så ska offret

dö. Inget fänigt mellanting, man är DÖD. Ett litet exempel: Mina vänner blev under *Nattens Ögon* ritualmördade av Mörkeralverna. Ritualmord har förvisso sin charm, men tänk er att vakna morgonen därpå och yttra repliker som t.ex:

- Är det någon som har sett min lever?
 - Jaa!! Mitt hjärta! Nej, vänta...det var nog ditt...
 - NEJ! Trampa INTE...stön...
- Smått bisarrt, eller? Nåväl, det tål att tänkas på.

Angående vapen, -material och kostnad: Silvertejpade vapen är *fula*. Jag hörde någon som sa att man faktiskt kan göra snygga tejpvapen. Nå, jag har inte sett ett enda. Och jag har sett många. De ser ju faktiskt ut som en julkapp som en liten unge slagit in med alldeles för mycket tejp. Inte läckert. Om man nu nödvändigtvis *måste* använda den sanslöst läckra tejp, så gör det *snyggt!* Man behöver inte *vira* tejp (man ska inte vira tejp. Jonas anm.), man kan lägga den *längs* med klingan. Om ni vill ha träskäft på era yxor så använd inte den där äckelbruna glansiga pakettejp som alla har. Nåväl.

Visste ni att man kan göra latexvapen själv? (Va, skämtar du?) Och det behöver inte alls bli dyrt (skämtar du nu igen?). Allt som behövs är att man är ett par stycken som vill tillverka vapen (eftersom man inte kan köpa hur små kvantiteter som helst när det gäller vissa material) och en smula tålmod, fantasi och offrande av tid. Därför följer nu en lista på material, priser och inköpsställen som är bra att känna till om man vill göra ett billigt och säkert latexsvärd (för ingen kan väl tycka att silvertejpade svärd är snyggare än latexsvärd?). En prisjämförelse mellan ett köpt svärd och ett "hemmagjort" svärd har jag också räknat ut.

- Latex (60-procentig blandning) köps på Emhart i Örebro för ca 45:-/liter. Ring dit och fråga om latex finns på något ställe närmare just dig. (I Stockholm finns det bl.a. på *Sminkmagasinet*, *Pipersgatan 3*, tel. 08-652 80 02. Jonas anm.).

- Färg att blanda i latexen. På bl.a. Spektrums färgbutiker finns det en liten glasburk (45 ml) med ett vitt skruvlock i plast. Det står "Hobbylackfärg - vattenbaserad högblank" på etiketten. Köp nr 18, Silver, kostar ca 25 kronor. Blanda sedan 1 del färg (1 burk) med 10 delar latex (alltså 4,5 dl) så får du lagom blandning. Möjligtvis lite mindre latex - prova dig fram. Minst sex lager ska målas på svärdet, helst fler.

- Billig pensel att stryka på latex med, kostar ca 4 kronor.

- Kontaktlim "S9", en gul burk. Köps på färghandel för ca 60:- per halvliter.

- Tunn läderrem eller läder/mocka-bitar till handtaget köps billigt som spill på läderaffärer.

- Glasfiberstav, kan beställas från England för ca 40 kronor metern. Annars har Lantmännen en sjsyst rundstav, 1.30 m lång, diameter 9 mm, för cirka 13 kronor. Den finns bl.a. på deras butik Grodden i Örebro. Ring dit och fråga om staven finns på något ställe närmare just dig. (Jag vet inte vad stavens egentliga användningsområde är). Om du är riktigt snål kan du köpa en bambustav, men se till att den är rak.

- Och till sist själva "svärds materialet". Liggunderlag är okej om densiteten ligger på minst 25 kg/m³. Sådana liggunderlag har en tendens att bli ganska dyra, så det finns ett alternativ (som jag tycker är bättre): Trocelén. Det finns i tjocklekarna 5 mm, 10 mm och 15 mm (möjlig även 20 mm). Detta kan införskaffas på en affär i Stockholm som heter SpecialPlast AB (tel. 08-30 55 51, ring dit och fråga...). Trocelén köps (oftast) i sjok om 1x2 m, och om man köper 1 st 10 mm och 1 st 5 mm så blir priset ca 300 kronor. Det kan låta avskräckande, men när man gör ett svärd så använder man *inte* 4 m² trocelén. Detta räcker till mellan 10 och 20 svärd, beroende på längd.

Uträkning av kostnad för ett svärd, låt oss säga ett slagsvärd på 1,3 meter:

- Du använder förhoppningsvis inte mer än 1 dl latex, så vi räknar med 5:- för latex och 5:- för färg, alltså 10 kronor.

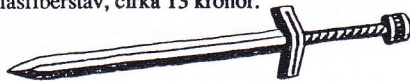
- Förhoppningsvis (igen) har du inte använt mer än 1 dl kontaktlim (= *mycket*), cirka 12 kronor.

- Pensel, 4 kronor.

- Billigt läder för ca 10 kronor.

- Trocelén. 300 kronor för 1x4 meter. Låt oss säga att du har använt 20 cm x 1 m av båda tjocklekarna, det blir ca 30 kronor.

- Glasfiberstav, cirka 13 kronor.

Totalt blir detta cirka 80 kronor (tänk på att det är ett långt svärd), inte speciellt dyrt jämfört med 550 kronor för ett köpt svärd. Och det är definitivt snyggare än ett tejp svärd.

Johan Almsén / Blåöga

P.S. Jag tycker faktiskt att Live är världens kul.

LRSF Troll&Alver

en föreningspresentation av Magnus Sjöberg

En gång för länge, länge sedan fanns i Hultsfred några trogna rollspelare. De spelade och spelade och spelade tills en dag... En dag fick en av dessa rollspelare tag på ett utskick till ett Levande RollSpels-arrangemang. Detta var ju något som verkade vara otroligt kul, så plötsligt satt två personer på tåget till Västerås och *Den oändliga utmaningen 2*. När de kom hem berättade de hur kul det var men inget mer hände. När de senare fick ett utskick till *SkogsVentyr-92* så bestämde de sig för att åka ännu en gång. Men denna gång var de tre. Än en gång hade de extremt kul och en liten stund efter det arrangerades det första lajvet på hemmaplan. Sedan en tid tillbaka hade rollspelarna spelat sitt rollspel ute i ett torp som en av dem ägde. Det blev nu värdshus för ett dygn. Vi lyckades till slut skrapa ihop det oootrooliga rekordet på sex personer! Lajvet blev toppenkul utom för dem som spelade orcher. Vi var två stycken som fick byta mellan orcher, rövare och allt vad man kunde hitta på. Slutligen, när mörkret fallit på, kom så vår ledsagare och mästare vars namn var Thargor. En mäktig slutstrid utspelades och det verkade som om ondskan skulle segra. Men, som genom ett under besegrades Thargor och världen var räddad. Alla hade haft kul och lyckan var total.

Ett tag senare, när det inte varit lajv på ett bra tag, så arrangerades nästa lajv. Denna gång hade den Ondes närmaste man kommit för att söka efter en bok. Så mäktigt magi som användes där lär aldrig ha skådats och lär aldrig komma att skådas på ett lajv igen. Sedan började vi få mer och mer information om olika lajv på gång och vi fick fler och fler anhängare. Idén om att starta en förening påbörjades men ingen orkade riktigt bry sig. När vi, otaliga lajv senare, återupptog idén om en förening fanns intresset och vi var igång. Först ville vi inte registrera oss, vi ville vara fria, men senare tyckte vi att det är lika bra, så vi håller just nu på med att registrera oss i SVEROK och i vår kommun. Vi tänker börja med regelbunden vapenträning men startdatum är ej fastställt. Troligen börjar vi framåt våren/sommaren. En medlemstidning ska också utges och vi hoppas på att kunna ordna olika former av rabatter åt medlemmarna, men med tanke på hur små vi är så får det nog vänta ett tag. Så småningom ska vi även utforma regler och en värld som vi sedan ska spela i. Vi tycker att rollspelet är mycket viktigt men att strider också är mycket roligt ibland. Vi försöker även att komma på olika sätt att stoppa alla fördomar om lajv och liknande, men det är ett svårt problem. Har ni någon idé om hur vi ska göra så blir vi utomordentligt glada och lyckliga. Hoppas att ni har fått en riktigt bra uppfattning om vår förening. Tack för ordet.

Magnus Sjöberg, redaktör Troll&Alver

Om ni undrar över något så kontakta gärna Erik Lindblom, tel. 0495-603 61.

Drömmen har blivit verklighet

- vi har köpt ett lajvställe!

Djupt inne i skogen med avskilt läge, ungefär i Lindesbergstrakten, med närhet till ett flertal stora städer.

Vi tror att alla som håller på med lajv har glädje och intresse av att bygga upp ett så bra ställe som möjligt. Vi har planer på att bygga en by och ett värdshus, allt i medeltida stil men med ett modernt utrustat kök, där skall ju inte deltagarna vara. Vidare ska vi ordna en anläggning med dusch, toalett och tvättmöjligheter, naturligtvis gömt i ett gammaldags hus.

Stället blir vad vi gör det till - men det tar tid och det krävs resurser. Här är det meningen att både vi och andra föreningar skall kunna arrangera lajv.

Som ni förstår behöver vi massor av hjälp med arbetskraft och material, t.ex. spontat virke, regler, balkar, isolering, verktyg, spik, kyl, frys, diskbänk, spis, wc mm. Med andra ord *allt* som behövs när man bygger. Kanske känner du till och med till något gammalt hus - typ fäbod - som vi kan transportera dit i nedplockat skick?

Har du något förslag, kontakta Nicklas eller Hasse Nilsson, tel. 021-14 21 89, eller skriv till:

Enhörningen
Pangatan 12
723 38 VÄSTERÅS

***Latexvapen för alla smaker, sköldar med bra skyddskant,
slagtåliga arm- & benskenor samt ringbrynjor...***

Vapnen är gjorda av skumplast runt en glasfibrkärna och täckta med latex för utseende och hållfasthet.

Sköldarna är 7mm plywood med ordentlig skoning, redigt handtag och två läderremmar för fastsättning på armen.

Arm- & benskenorna har 10mm skumplast för att skydda mot för hårda slag.

Ringbrynjor är ballt...

Beställningar per telefon 031-12 16 72

eller per brev

Bertolf Vapensmed
Nordostpassagen 36
413 11 Göteborg

- * Leveranstid cirka 1-5 veckor (beroende på orderingång)
- * Fraktavgiften är 10% på ordersumman. Dock minst 50:-.
- * Vi förbehåller oss rätten att ändra utseenden och priser utan föregående avisering samt att ge tryckfelsnissle arbete.
- * Vi tar inget ansvar för de skador som kan uppstå genom bruk eller missbruk av våra varor.

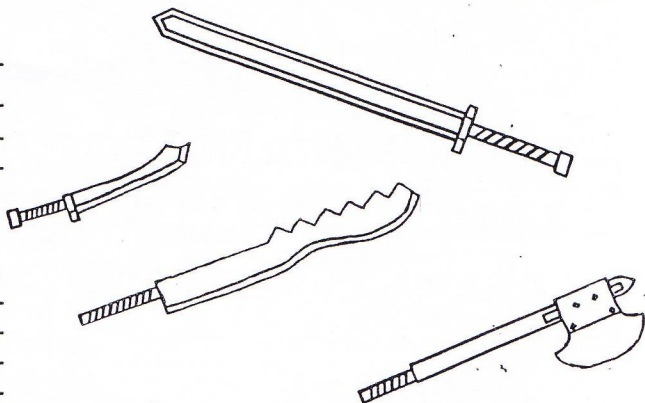
Prislista sommaren 1993

Svärd

Kortsvärd	0.6m	300:-
Bredsvärd	0.8m	350:-
Bastardsvärd	1.1m	450:-
Slagsvärd	1.3m	550:-

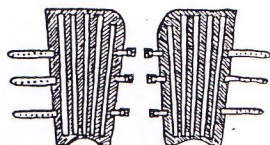
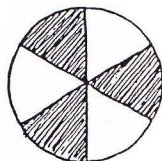
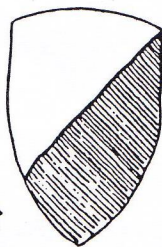
Huggare & Sabel

Ökhuggare		
Enhanda	0.8m	350:-
Bastard	1.1m	450:-
tvåhanda	1.3m	550:-
Svartsabel	1.1m	450:-
Svardirk	0.6m	300:-

Kor & Klubbor

Stridsyxa	0.8m	450:-
Långyxa	1.1m	550:-
Slägga	0.8m	450:-
Stridshammare	1.1m	550:-

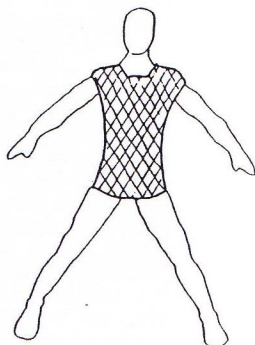
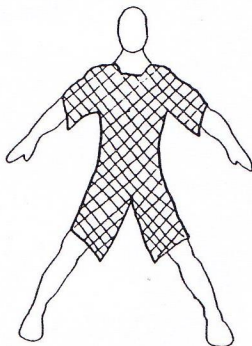

Sköldar

Trekant	.75x.5m	500:-
Rund	diam. .5m	450:-
Rund	diam. .6m	550:-

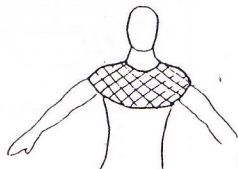
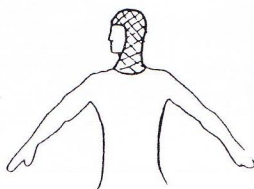
Arm & Benskenor

Läder -armskena	220:-
dito par	400:-
Metall/ Läder armsk.	330:-
dito par	600:-
Läder -benskena	330:-
dito par	600:-
Metall/ Läder bensk.	440:-
dito par	800:-

Ringbrynja

10a ringar:		
10x1.5mm	5'000 st	370:-
12x1.3mm	5'000 st	360:-

Trollet Alver presenterar

När midnatt råder...

I den lilla byn råder stor förvirring. Varför och av vilka revs värdshuset? Vart har ägarna tagit vägen? Vem är den mystiske främlingen? Vad är det som pågår?

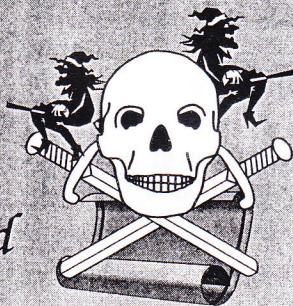
Är du modig(eller girig!) nog att bege dig till det som är kvar av "Fågeln" och söka svaret? Visst är det frestande när en belöning på otroliga 20 Guld väntar den som löser gåtan!

Lajvet utspelar sig utanför Hultsfred 26/2 till 27/2 1994

Sista anmälningssdag är 14/1 1994!

För mer information, ring eller skicka frankerat svarskuvert till:

*Magnus Sjöberg
Skogsrundan 30
577 33 Hultsfred
Telnr 0495 - 117 83*

Evert 2

- en utomstående sammanfattning

av Holger Eliasson

Allting var egentligen Anders Holmströms fel. Det var årtal sedan jag överhuvudtaget ägnade mig åt något slags rollspel (nio, närmare bestämt) och när så skedde, var det bara i form av AD&D och andra lugna inomhussysselsättningar. Jag började med rollspel på papper precis i samma veva som Dungeons & Dragons och allt det där andra nyss hade kommit till Sverige. Det var när Target Games ännu låg först i Linköping och sedan i Hjorthagen i Stockholm, och man huvudsakligen ägnade sig åt vad som då kallades konfliktsimulering, strategiska spel och annat i den stilen; själva begreppet fantasy hade inte ens halkat in i det hela. Om man berättar sånt för den rollspelande ungdomen nuförtiden så tror de inte att man är klok. Mycket talar väl också för att de har rätt. Jag befinner mig mitt uppe i min nyss påbörjade trettioårskris, och borde redan för länge sedan skaffat mig ett hederligt jobb, villa, Volvo, fru och barn och allt det där andra som unga män i min ålder förutsätts ha i det mondäna (läs vanliga) samhällets ögon.

Alltså är jag något av ett missfoster, eller i vart fall gravt socialt missanpassad, dvs. ypperligt Live-material, och det gäller förstås också min vän Holmström, den blide expediten från SF-Bokhandeln nere på Stora Nygatan, som då och då brukar ta på sig vad som nästan liknar 1600-talskläder och förvandla sig till Sir Anthony Margalis, den berömda havsfursten, piraten mm. "Kom med!" sa han till mig med sitt vanliga, ytterst artiga expedit-tonfall, blandat med ett visst mått av glad förväntan inför det hela. "Tänk bara på Bågarna, Brudarna och Armborsten! Fantasy är skoj! Medeltid är skitkul!"

"Visst..." svarade jag, dold bakom min sedvanliga mask av påklitrad överlägsenhet och ironi. (Har ni tänkt på att hela livet egentligen är ett enda stort rollspel?) "Det har ju regnat som fan hela veckan och nu vill du alltså att jag ska låna en kåpa och ett skumgummisvård och springa omkring i regnet i Täbyskogarna hela helgen... Asså ja é djävligt skeptisk." (Den sista repliken sades med Stefan Sauk-röst).

"De har ett bra världshus" sa Holmström. "Och där finns mjöd och sprit". "Count me in!" svarade jag. "Snyggt jobbat, kompis!" Sagt och gjort, vi åkte.

Mitt första intryck av *Evert 2* som LRP betraktat var att det var mycket välorganiserat och imponerande. Själva spelområdet sträckte sig över en yta av omkring fyra kvadratkilometer, och deltagarantalet verkade ligga omkring ett hundratal personer, i alla fall efter den uppfattning man själv fick som spelare. Ännu mer imponerande var de insatser som en del enskilda deltagare i spelet gjorde, och den tid de lagt ner på kläder, utrustning och annat i den stilen. I och för sig vet jag redan att "vanligt Livande" och just den här helgens förströelser är föga jämförbart med t.ex. SCA:s arrangemang, Medeltidsveckan och allt det där andra, men det tycker jag inte gör så värst mycket. Jag har ingenting alls emot silvertjejp, skumgummisvård osv. Egentligen tycker jag att den sortens rollspel är bra, och att det är en stor del av tanken bakom alltsammans. Man bör kunna ha något slags "kom-som-du-är-Live" utan så värst mycket krångliga regler, absoluta krav eller förberedelser, vilket också kan tillåta massor av deltagare i olika åldrar, stor "bredd" på karaktärer, spelstil mm, och inte minst kan göra mycket för alla upptänkliga smakriktningar. Även i detta avseende överträffade *Evert 2* faktiskt också mina förväntningar.

Själv hade jag som sagt inga förkunskaper alls, och heller inte någon utrustning annat än vad jag kunnat låna ihop, ingen aning om scenario, vad det hela gick ut på eller någonting annat, men det tycktes inte göra så mycket. Jag fick mina kroppspoäng och några enkla förhållningsregler och satte sedan igång med att lira, rakt av.

Dag Folkunga, som jag heter (hette! Det borde vara förbjudet att återuppliva honom fler gånger, eftersom han hursomhelst är död nu) var till yrket en enkel köpman norrifrån, med de karaktärsdragen att han är lögnaktig, stridslysten

och ytterst begiven på mat, öl och sprit. Varför han någonsin gav sig in i Sir Anthony Margalis och de andra sjöfurstarnas följe är högst oklart, men hur som helst lämnade han dessa ädla personer rätt snabbt och sänkte sig rakt ner i det rena barbariets renande stålbad och förbrödrade sig

med kelter och germaner, för bland sådana hör hans personlighet nog helst hemma.

Världen i *Evert 2* tog förstås rätt lång tid att skapa sig en bild av och bli närmare bekant med, inte minst därför att det var så mycket troll, oknytt och magi överallt i buskarna. Trollen (och särskilt Spy... mm. osv. etc... Kräks - mellan dessa fina för- och efternamn måste ni tänka er en jättelång namnkatalog) väckte genast min förtjusning. "Båd' svansar och öron hava de" som det heter i visan. Alla hög- och lågalver (den fula beteckningen "Bögälv" måste dock betraktas som en överlappsgärning), svartalver, nattdansare, Varg- och Falkklanmedlemmar osv. var det klart svårare att skapa sig en bild av på nära håll, och när någon inne på vårdshuset med en gång frågade mig om jag kunde något om Livets Vatten, alrunor och andra magiska växter, svarade jag givetvis precis som det faktiskt är i verkligheten, utan att ta någon hänsyn till min rollfigur. Livets Vatten heter Aqua Vitae på latin, och benämnes "brännvin" på hederlig svenska. Kelterna känner detta vatten som Ouisge Bagh, varmed förstås Whiskey (och inte läskeblask) och att detta vattens verkan är klart upplivande och dessutom av rent magisk verkan, är helt sant och säkert. Därpå har man sett många och tydliga bevis, och redan detta är något som alla människor och tänkande varelser inklusive troll känner till, de facto och in extenso; varför vi inte behöver orda mer om det.

(Vissa köpmän är lärda av sig, även om det är ren fräckhet och en infam LÖGN att påstå att de någon gång skulle ha ägnat sig åt fylleri, svalg och dryckenskap, eller ha uppmuntrat andra därtill. Däremot vill de gärna ta precis alla chanser att tjäna pengar på dryckerna ifråga!)

Alrunor, sålunda; växer som alla vet på galgbackar och gamla avrättningsplatser, och de som plockar dem utan nödvändiga försiktighets-åtgärder (som t.ex. en svart hund, vilken själv får dra upp plantan) dör omedelbart i namnlös skräck, eftersom alrunan skriker som ett barn och vrider sig när den dras ur jorden. Den som äger en alruna, är det sagt, får kraft att kontrollera djävlar och demoner, och dessutom har alrunans frukter (röda för män, vita för kvinnor) en stark afrodisisk verkan, vilket också kan vara bra att känna till (även om spelets arrangörer helt missade det). Mången har försökt och provat, och att dessa frukter kan säljas för pengar, liksom den heliga Johannesörten och diverse andra brännvinskryddor, är ävenså dagsens sanning och ingen dikt.

Nå, för att nu gå ut ur rollkaraktären ett slag - hur i helvete skulle jag som nybörjare veta att det här med alrunor och Livets Vatten spelade en så stor, för att inte säga avgörande roll i det aktuella spelet? Och hur tusan kunde jag veta att mina medspelare skulle ta mitt prat om Johannesörten och dess egenskaper på fullaste allvar, och sen försöka använda den mot de personer som spelade Döden och nattdansarna dessutom? Själv spånade jag helt fritt då jag mjöbderusad satt på vårdshuset och skröt under den tidiga lördagseftermiddagen, och när det sedan dök upp personer som *trodde* på mitt fyllesnack under lördag kväll och söndagen, blev jag förstås väldigt överraskad, även om det är i den här andan legender alltid har skapats. En person super och skroderar, och någon annan sväljer alla lögnerna och alltsammans. Utan att skryta vill Dag Folkunga i efterhand hävda att han gjort en lyckad debut.

Eftersom jag inte vill bli långtråkig, ska jag bara i korthet berätta om mina övriga äventyr. En rolig tilldragelse, som jag själv uppskattade mycket var den goda sidans stormningsförsök mot Mörkrets Legions läger (eller vad det nu hette), även om det skändligen rann ut i sanden. Den mörka sidan var helt klart bättre organiserad, precis som man förväntar sig av en riktig legionsarmé, och när det gällde stridssätt, taktik och ledning var den helt enkelt överträffad. På den "goda" sidan fanns ingen organisation eller planering alls, ingen militärisk disciplin eller soldatanda. Allt som fanns var ett gäng helare, alver och en massa barbarer, som bara anföll det "romerskt" arrangerade lägret rakt på och utan urskiljning. Vår förlust var alltså mycket rättvis,

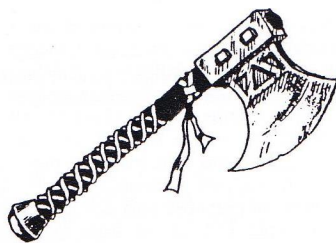
och historiskt exakt dessutom. Just så bör det ha gått till när germaner, galler, briter och andra keltiska folk försökte storma romarnas befästa läger. Dreimal Hoch, Hoch, Hoch! och fem Sieg-runor i luften för den "onda" sidan!

Även den väntade slutstriden avlöpte mycket bra, om man ser till hur "Mörkrets Legionärer" uppträdde. Här blev det närapå ett riktigt fältslag i stil med hur sådana faktiskt utkämpades. De romerska centuriorna gick obevekligt fram bakom sina sköldmurar, medan germanerna mötte dem i öppen formation med ungefär 1,5 meters lucka, eftersom de måste ha rikligt med utrymme för att kunna svinga sina långsvärd. Just detta blev något av det jag uppskattade mest av allt med *Evert 2*, även om jag för tillfället var en odöd skugga med uppdrag att försvara ett heligt altare, dvs. en stor och röd container. När det gäller de rent krigshistoriska synpunkter man kan ha på alltsammans, lovar jag att själv återkomma med en särskild artikel för StrapatS så småningom. Otroligt nog förklarades slutstriden som de goda makternas seger (det borde varit tvärtom, rent militärt sett!) men efter vad jag hörde förklarade i alla fall den svarte befälhavaren sig efteråt vara fullt nöjd med att ha uppnått åtminstone några av sina högt ställda krigsmål.

En annan lustig incident var den korta striden utanför världshuset, där jag själv blev nedhuggen. De näst yngsta delarna av Mörkrets Legioner hade nämligen fått för sig att plundra vår köpmansgård mitt i natten, men jag lurade dem att följa med till världshuset genom en stilenlig, avledande manöver. (Kom ihåg att en köpman vare sig kan slåss särskilt bra eller har några som helst magiska egenskaper, utan måste överleva enbart med hjälp av bedrägeri och list, eftersom han eller hon knappast har något annat att komma med). Tyvärr var de soldater jag mötte alldeles för unga för att ta del av mitt varulager, och något för osäkra för att verka vara riktiga knektar, särskilt då deras skäligen harmlöse centurion. Dessutom var jag redan full när jag mötte dem, så efter att jag lyckats inbilla dem att mitt svärd var magiskt, högg två av dem ned mig bakifrån, på själva världshusets trappa. Och detta trots att världshuset skulle vara en fredad zon, *plus* det faktum att jag redan hunnit köra iväg minst tre motståndare med spjut och sköldar. Hugg i ryggen torde vara nidingsdåd, i alla fall mot en hederlig man som väjer sig själv.

Nästa dag var jag tyvärr bakfull, så när jag äntligen pallrat mig iväg till dödsriket misslyckades jag med att muta Döden och därigenom gå fri. (Dödsriket var mycket bra inrättat, och fungerade som ett utvisningsbås, innan man så småningom kunde reinkarneras, muta eller återuppstå därifrån. Oftast dröjde detta länge, och man fick ha ett riktigt småtråkigt helvete istället. En klar nackdel i arrangemanget var att magin ibland var för stark, och att en del personer blev helade eller återuppstod alldeles för lättvindligt). Mina försök att genom krypande inställsamhet och stendum, obrottslig lydnad uppgå i ett sado-masochistiskt förhållande med någon - eller bägge! - av de båda nattdansarna (läs: vampyriska häxor, som kan kontrolleras via en alruna) och sedan slippa undan på det viset tog sig aldrig riktigt heller, men även detta var säklart trötthetens och lördagsnattens fel.

Ytterligare beröm och eloger går också till Vargklanens helerska, den keltiske huvudjägaren, den störste brodern Brushane, världshusfolket och några till. Alla hjälpte på sitt sätt till med att få *Evert 2* att framstå som ett mycket lyckat levande rollspel, i alla fall för en enkel nybörjares del. Numera är jag omvänd, och är gärna med på fler!

Livearrangörer, se hit!

Vi på StrapatS redaktion erbjuder er ett byte. NI får en gratis annonsplats i StrapatS mot att VI får en motsvarande annonsplats i era Liveutskick. Vi har annonser alltifrån kvartssidor upp till helsidor. Hör av er om ni är intresserade, och hjälp oss att på detta sätt sprida hobbyn ytterligare! Adresser och telefonnummer finner ni som vanligt på sidan 2.

Jonas & Lars.

Vildhavre

en recension av Jonas Nelson

Göteborgsföreningen Särimmers Vänner börjar bli varma i kläderna nu efter att ha arrangerat några Live, så pass varma att man kände sig mogna för att slå på stort. Och det gjorde man med besked genom att hyra hela Bohus Fästning, en borg strategiskt placerad på en ö i Nordre Älv, strax utanför Kungälv med milsvid utsikt över Göta Älvs dalgång. Medeltidens normän visste vad de gjorde när de placerade fästningen just här.

Vildhavre blev redan tidigt kritiserat för att vara dyrt, och nog är det sant att det var ett av de dyraste Live'n hittills. Men med tanke på vad man fick för pengarna så kan man knappast klaga; Middag och frukost på vandrarhemmet ett hundratal meter från borgen, en ostörd natt i vandrarhemmets sängar samt naturligtvis tillgång till själva borgen.

Det hela började emellertid inte så bra, utskicken kom minst sagt i senaste laget. Ett brev kom på fredagen och svaret skulle vara tillbaka senast på måndagen, och det slutliga brevet kom samma dag som jag satte mig på tåget för att åka till Göteborg! Jag undrar hur många deltagare det skulle ha blivit om man hade fått mer tid på sig att anmäla sig och förbereda sig? Nu blev det bara ett 60-tal personer som dök upp, vilket var i minsta laget för en så pass stor fästning. Manfallet blev ännu större eftersom ett gäng från Småland voltade med sin bil på väg till Livet. Turligt nog blev ingen allvarligt skadad, men resan fick ett abrupt slut för deras del.

Väl på plats verkade det dock som om allting flöt relativt smärtfritt, även om arrangörerna som vanligt haft en hyperstressad vecka bakom sig. Huvudintrigen var klassisk, för att inte säga klichéartad; kungen har dött och hans arvtagare slåss om tronen med alla till buds stående medel. Turligt nog fanns det även plats för en del "löskefolk" som geycklare, tjuvar och spioner, utan dem hade nog helgen blivit ganska tråkig. Själva spelade jag som vanligt en fredlig roll, den här gången var jag en åldrig murarmästare med uppgift att se över borgmurarna. Det var en roll som jag valt helt själv, då jag gissade att det

skulle ge mig möjlighet att befinna mig i vilken del av fästningen som helst, utan att bli bortmotad. Kanske skulle jag "råka" höra något viktigt samtal, kanske fann jag ett gammalt pergament, en skatt eller någon annan för intrigen viktig detalj bakom en lös sten i muren? Detta var idéer jag nämnde för arrangörerna, men som inte utnyttjades. Nå, jag är tacksam för att jag fick den roll jag ville ha, enligt uppgift hade det behövts ytterligare ett antal prinsar och adelsmän för att hålla huvudintrigen igång.

Som vanligt blev jag nedslagen och ränad i ett tidigt stadium, mitt uppe på murkrönet med full insyn mot borggården där det vimlade av folk. Och var fanns den patrullerande vaktstyrkan när den verkligen behövdes? Suck. Jag misstänker starkt att det pågår en hemlig tävling bland alla Livare i landet som går ut på att slå ner mig och ta mina pengar, det är ju inte första gången det händer mig... :-)

Nå, varken intrig eller rollspelande var direkt extraordinärt, så det lämnar jag därhän med detta. Nämnas bör dock vaktstyrkan, som verkligen gick in för sina roller och satte än tjuvar, än riddare i fängelsehålan, allt efter vad drotsen behagade. Den stackars drotsen blev till slut så impopulär att han mördades. Några andra saker som uppmärksammades var det spektakulära bortrövandet av lilprinsen, samt Riddar Lejonsvärdas otroligt fjompiga, envisa och hjärteskarande uppvaktning av en dam sedan han av misstag fått i sig kärleksdryck istället för en helande dryck. Naturligtvis ledde det till giftermål, där biskopen avslutade vigselakten med att säga "Därmed förklarar jag äktenskapet avslutat", en groda som kanske blir lika klassisk som *Trollmånes* "Vi har kommit för att bedriva det onda!". Det är inte lätt att spela präst...

Det som imponerade mest var deltagarnas/kvinnornas (välj själva, mina damer) ofta överraskande bra rollspelande, samt förstås själva fästningen. Förutom det enda bevarade tornet fanns murkrön, trappor, mörka gångar och fackelupplysta kryptor, en lönnkrog och till och med en liten damm innanför murarna. Jag hade fullt upp hela helgen med att linka omkring för att mäta, loda, mura och inspektera. Mindre imponerad blev jag av folks Liveklädsel. Nu tänker jag inte racka ner på någon speciell, men stundtals var det omöjligt att avgöra om en person var adlig eller ej. I och för sig såg jag väl själv mer ut som en bagare än en murarmästare, i alla fall enligt några mundana barn utanför borgen, så jag är väl inte rätt person att säga något...

Att natten var Livefri hade jag personligen inget emot, det var ganska skönt som omväxling. Tyvärr är det inte tillåtet att vistas i fästningen nattetid, annars hade det säkert varit kul att övernatta i tornet, eller att smyga omkring i de mörka gångarna om natten med en fackla i handen. Med lite tur hade man kanske kunnat få se en skymt av det obligatoriska slottsspöket också. Istället fick tjuvar och löskefolk tillfälle att åka båt ut till Tjuvholmen för att bedriva mörkerstrid, medan riddare och andra dignitärer smorde kråset på vandrarhemmets värdshus.

Om Särимners Vänner gör slag i saken och arrangerar ytterligare ett Live i fästningen, oavsett om det blir i april innan turistsäsongen börjar, eller mitt i sommarrusningen (då borgen är dyrare att hyra) så hoppas jag att ni tar chansen att delta. Med 200 deltagare blir förmodligen avgifterna lägre och intrigerna fler.

Slutligen kan jag bara dystert konstatera att efter den här upplevelsen så kommer jag aldrig mer att kunna gå in i Hagaparkens jämförelsevis ynkliga slottsruin med samma hänförelse som tidigare. Förbaskade göteborgare! :-)

*** Svart Advent ***

26-28 november i Visby

Året är 1993. Platsen är Visby, Gotland. På ytan en helt vanlig liten stad. Men viskningar hörs i de gamla ruinerna. Viskningar som talar om saker som människor glömt eller förträngt. På Galgbacken utanför staden syns l'ussken om nätterna. Gamla sagor lever åter. Det ser ut att bli en intressant första advent i år...

Svart Advent är ett LRP i en nutid där trolldom och andar existerar. Deltagarna spelar en lätt modifierad variant av sig själva. De kommer att få leta ledtråder bland Visbys gränder och hos diverse personer. Några vapen kommer inte att användas, eftersom realistiska eldstrider är svåra att skapa eller blir så realistiska att farbror Polisen blir irriterad...

Svart Advent kostar 40 kronor, men spelarna bör räkna med att lägga ut lite mer i form av inträden på muséer, bussfärder, mat mm. Ett fåtal logiplatser kan ordnas, först till kvarn... Eftersom Livets intrig och rollbesättning spikas helt först när vi vet vilka och hur många som kommer, bör intresserade höra av sig omedelbart och absolut senast den 7 november. Antalet deltagare beräknas bli mellan 20 och 40 plus eventuellt några gotlänningar som bara är statister.

Svart Advent har en åldersgräns på 15 år.

OBS! Om Du är bosatt på Gotland, strunta i den här annonsen och hör av Dig till mig eller se någon av reklamapparna!

Anmälan sker till: Lars Tyllered
 Mellangatan 27
 621 56 VISBY
 tel. 0498-24 84 20

Lite annan nyttig information: Flyg går till Visby från Arlanda, Nyköping, Norrköping och Kalmar. En enkel biljett kostar 260 kronor om du är under 25 år och åker stand-by (icke bokningsbar biljett). Med CSN-kort kan man boka för ca 450 kronor. Båtar går från Nynäshamn och Oskarshamn och kostar 79 kronor med CSN-kort (enkel resa).

Och Du... Gotland är väldigt fint även på hösten!

Hur amatörer stickar

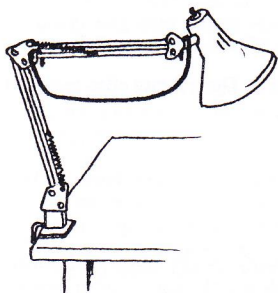
av Jonas Nelson

I förra numret av StrapatS kunde ni lära er hur *män* stickar, dvs. bygger ringbrynja. Den flitige Anders Nordström redogjorde där för det effektivaste(?) sättet att länka ringar. Nu är det ju inte alla som är så pass händiga att de lyckas med det svåra konststycket att fläta ihop kedjorna på rätt sätt. Det kan bli minst sagt pilligt att trä i ringarna från rätt håll, särskilt om man tänker bygga 6-1. För alla er som, liksom jag, är födda med tummen mitt i handen, tänkte jag nu redogöra för en betydligt enklare, om än något långsammare metod.

Dessutom hade jag tänkt granska och presentera en mängd olika ringtyper, men de prover jag beställt från SPIROS har ännu inte behagat dyka upp. Jag återkommer därför i ett senare nummer med den frågan.

Metoden Anders beskrev i StrapatS nr 10 gick i korthet ut på att bygga ett flertal långa kedjor, som man sedan sammanfogade till större ytor. Fördelen med den metoden är att den går relativt snabbt, eftersom man inte behöver öppna *alla* ringar. Just i sammanfogningsskedet kan det dock bli ett riktigt pillgöra, och då och då råkar åtminstone jag länka i någon ring från fel håll. Om man dessutom bygger 6-1 blir det sex ringar att hålla reda på med varje sammanlänkingsring, minst sagt knepigt för den ovane!

När jag först lärde mig att bygga ringbrynja (genom Seregons försorg - tack Ewiz!) använde jag mig av följande recept:

Figur 1

Arbetsplatsen

Över arbetsplatsen (ditt eget skrivbord duger bra) hänger du upp en rem eller ännu hellre ett stycke grov ståltråd så att den hänger vågrätt. Själv har jag en dryg halvmeter ståltråd uppkrokad i min skrivbordslampa enligt figur 1.

Utöver detta behöver du bra belysning, tänger och ringar. Ringar tillverkar du antingen själv som beskrevs i StrapatS nr 10, eller köper dem färdiga. Många köpta ringar är gjorda av fjäderstål, och då har man stor nytta av en "spärringstång för utvändiga spärringar" (BAHCO 2990-140, kostar drygt 150 kronor men är värd vartenda öre).

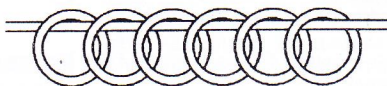
Så här börjar du

På den upphängda tråden trär du nu på ett antal ringar enligt figur 2. 25-50 ringar kan vara lagom, då tar det inte så lång tid att bygga en rad och man märker att arbetet fortskrider. På det sättet *känns* det i alla fall som om man kommer någon vart.

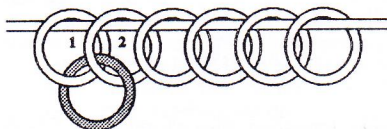
Principen är sedan att man bygger sig nedåt rad för rad. Oavsett om man bygger 4-1 (varje ring sitter i fyra övriga, det vanligaste) eller 6-1 så är grunderna de samma.

4-1

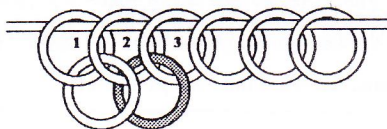
Bygger du 4-1 så börjar du med att länka i en ny ring i de två ringarna längst till vänster enligt figur 3. Därefter tar du ytterligare en ring och länkar den i överradens ringar nr 2 och 3, dvs. du använder dig av den sista ringen i den föregående länkningsringen, och länkar ihop med nästa "lediga" ring i raden ovanför. Se figur 4. Sedan tar du en ny ring, länkar i ringarna 3 och 4, och på det viset fortsätter du hela raden ut. Var noga med att du hela tiden länkar ringarna i en rad "från samma håll", så att säga. Varannan rad

Figur 2

Figur 3

Figur 4

kommer ringarna att "överlappa" varandra från höger och varannan från vänster. Det låter krångligare än det är. I och med att brynjan hänger från sin ståltråd rättar den till sig mer eller mindre av sig själv, du känner snart vad som är naturligt.

För att inte brynjan skall smalna av till en trekant måste du börja och sluta nästa rad med en ensam ring (de grå i figur 5). Detta upprepas på varannan rad. Du skall alltså ha lika många ringar i rad 1 som i rad 3, 5, 7 osv.

På det här viset bygger du dig nedåt rad för rad tills brynjobiten fått önskad storlek. Sedan är det bara att bygga några fler och länka ihop dem med varandra.

6-1

Den enda skillnaden är att här sitter varje ring i sex andra ringar. Det innebär att varje ny ring skall länkas in i tre ringar ur raden ovanför istället för två.

Börja med att länka en ny ring i övre radens två första ringar. Nästa ring länkas i övre radens ringar 1, 2 och 3, och den därpå följande ringen i nr 2, 3 och 4. Se figur 6. På det här sättet fortsätter man att länka ihop två ringar från den föregående länkningen med en ny, "ledig" ring ur raden ovanför. Raden avslutas med att den sista nya ringen länkas i de två sista ringarna i raden ovanför, se figur 7. Observera att här får alla rader lika många ringar!

Minskning

I vissa fall kan man vilja göra en s.k. minskning så att brynjan smalnar av. Om man vill minska en 4-1 rad med en ring, låter man helt enkelt den aktuella ringen länkas in i två "lediga" ringar från raden ovanför, förutom den obligatoriska ringen från den föregående länkningen. Se figur 8. (Vill man göra en minskning när man arbetar med 6-1

blir det tre lediga ringar som länkas in. Sedan fortsätter man att länka som vanligt enligt figur 9.

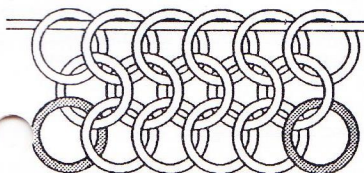
Utvidgning

ibland kanske man även vill utvidga brynjan, dvs. öka antalet ringar på en rad. Då struntar man helt enkelt i att länka in en "ledig" ring. Bygger man 4-1 kommer alltså ringen bara att hänga i en ring i raden ovanför, som i figur 10. (Länkar man 6-1 hänger den i två). Fortsätt sedan som vanligt.

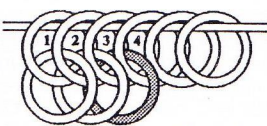
Köpa ringar?

Om du vill köpa ringar så finns det ett företag i Stockholm som "alla" anlitat. Jag känner faktiskt inte till något annat företag som säljer ringbrynjer, om ni vet något får ni gärna höra av er. Företaget jag tänker på är SPIROS AB, Fjäderfabriken. I vanliga fall tillverkar man fjädrar för bilar och andra mekaniska manicker, men man har fått sälja så mycket fjäderstålsringar till ringbrynjebyggare att man numera vet precis vad det handlar om ni nämner "ringbrynja" i telefon. 10000 ringar kostar runt 300 kronor har jag för mig. För en normalstor ringbrynja går det åt 20000-30000 ringar, beroende på ringstorlek. Ringstorleken anges oftast som innerdiameter i mm, tillsammans med trådtjocklek. Medeltida ringar hade ofta en innerdiameter på runt centimetern, och trådens tjocklek kunde variera mellan 1-2 mm. Med lite tur återkommer jag i nästa nummer med en komplett granskning av SPIROS hela ringsortiment. Håll tummarna!

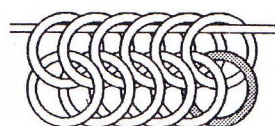
SPIROS AB, Fjäderfabriken
Box 11037
161 11 BROMMA
tel. 08-25 29 35
fax 08-80 85 77

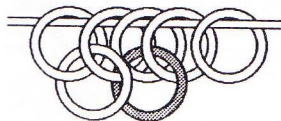
Figur 5

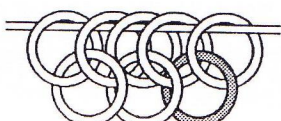
Figur 6

Figur 7

Figur 8

Figur 9

Figur 10

Kiltraug

av Simon Malmberg efter en berättelse av Sigtrygg Silkeskagg

Till min glädje och överraskning kunde jag i StrapatS nr 9 läsa att man på Livet *Averhulta* spelade Kiltraug. Då jag är en av skaparna av spelet tänkte jag att det skulle kunna vara intressant med en grundligare genomgång.

Kiltraugen föddes när ett gäng från Livegruppen *Edfenheims klaner* satt och spånade inför Livet *Nattens Ögon*. Vi skulle hitta på några typiska högländstraditioner. Då dök idén upp att man skulle ha ett "Highland Game" med ett ben uppbundet. Jag tyckte det var ett spännande uppslag och utvecklade reglerna. För att det skulle ge en känsla av autenticitet stoppade jag in en mängd keltiska uttryck och gav spelet en historik.

Historik

Bollsporter har alltid varit populära bland högländarna. En av de mest uppskattade påminner om fotboll, endast mer våldsam. För många år sedan utmanade Baggeklanen Stormnackeklanen. Baggarna hade en god spelare i Helge den tappra, som dribblade bort de klumpiga motståndarna. Till slut fick en stormnacke nog, drog sitt svärd och högg av ett ben på Helge, som dock tappert fortsatte att spela. (Pga detta har vapen blivit förbjudna under spelet. Det är dock fortfarande tradition att försöka smuggla med sig en gömd dolk, som kan stickas i en besvärlig motspelare). Stormnackarna ville inte vara sämre, så de band upp sitt ena ben med en rem. Kiltraugen var född.

Planen

Spelplanen är en jämn, gräsbevuxen äng. I mitten finns ett grovt rep lagd i en cirkel, som kallas **foil**, svinstia, då de grötigaste striderna brukar stå här. På varje sida av svinstian ligger ett rakt rep. Dessa är målen, **bair**. Avståndet mellan svinstians yttersida och målen avgörs av lagens storlek. Är lagen mellan fyra och åtta spelare skall stian vara två meter i diameter och målen åtta meter åt vardera hållet. Är lagen större skall måtten dubblas. Planen har ingen begränsning åt sidorna.

Otrach

Innan spelet börjar skall man utse **raugarna**, dvs. dynghö. Varje lag skall dela på tre raugar. Det ena laget ställer sig i stian med ena benet uppbundet. Man skall sedan tackla ut

medspelarna ur stian. Inga armar, händer eller ben får användas. Armarna skall vara i kors på ryggen. När tre spelare är kvar i stian får dessa en raug var. Därefter gör andra laget dynghö. Domaren, **bairneachd**, har rätt att avbryta dynghögen om ett regelbrott sker.

Spelet

Spelet börjar med att lagen ställer sig bakom sina mål. Bollen kallas **feile**, kilt, då den brukar vara gjord av gamla kiltar. Den placeras i mitten av stian. Spelarna binder upp valfritt ben med en rem och håller armarna korsade på ryggen. När domaren ropar "**Air!**" ("På dem!"), hoppar lagen mot bollen. När en spelare når bollen får han plocka upp den med händerna. Han kan därefter välja mellan att hoppa iväg med den eller passa den till en medspelare genom att sparka den med "benstumpen". Lyckas en motspelare tackla honom så att han faller måste han släppa bollen. När en spelare har ramlat får han inte göra något annat än att resa sig upp. Man får aldrig använda armar, händer eller ben för att fälla någon. Mål gör man genom att sparka bollen över mållinjen med benstumpen.

Raug

Raugen har införts till minne av Helges envig. Har en spelare fått en raug, markerad med en tygbit fastsatt i kilten, kan han när som helst under spelet ropa "**Raug!**" ("Envig"). Alla spelare måste då stanna där de är. Den av motståndarna som har bollen utkämpar därefter en envig mot raug-roparen i svinstian. Den som vinner (tacklar ut den andre) får bollen. Bollen får dock inte flyttas från sin plats, vilket innebär att om raug-roparen vinner så byter han plats med motståndaren.

Tiden

Varje lag utser en Drickare. Beroende på om man vill ha ett långt eller kort spel ger man ett stort krus till en nykterist eller ett litet till en alkoholist. Drickarna får endast dricka under spel, inte under avblåsningar eller raster. När den förste drickaren har druckit upp är det "halvtid" och paus. Därefter börjar den andre drickaren att dricka. När denne är klar är spelet slut.

Övrigt

Kiltraug är ett ansträngande spel. Domaren har därför möjlighet att ropa "**Tart!**" ("Törst!"), varvid man tar dryckespaus.

Naturligtvis vill man ha hejklackar under spelet. Det är då sed att man nyttjar det gamla högländsmålet och ropar "**Ait!**" ("Hurra!") eller "**Olc!**" ("Bu!") under spelets gång.

Fakta om SVEROK

- Vad betyder SVEROK?** ⇒ SVEROK är en förkortning av Sveriges roll- och konfliktspelsförbund.
- Vad är SVEROK?** ⇒ SVEROK är ett av Statens Ungdomsråds godkända ungdomsriktsförbund, i stil med Svenska Scoutförbundet, Aktiv Ungdom eller Fältbiologerna. Förbundet är ideellt och dessutom religiöst och partipolitiskt obundet.
- Vad gör SVEROK?** ⇒ SVEROKs syfte är att främja spelandet i Sverige. Detta gör förbundet främst genom att ge bidrag till medlemsföreningarna, sprida information om spelsverige och genom att hjälpa spelare att bilda föreningar.
- Varifrån får SVEROK sina pengar?** ⇒ SVEROK får nästan alla sin pengar i bidrag från Statens Ungdomsråd. 1993 var det cirka 1,1 miljoner kronor.
- Vad gör SVEROK med alla dessa pengar?** ⇒ En grov uppskattning är 60% till bidrag, 20% till administration, 10% till förbundsverksamhet och 10% till övrigt.
- Vilka är det som styr SVEROK?** ⇒ SVEROK styrs av föreningarna på Riksmötet. Det hålls varje år på våren. På riksmötet väljer föreningarna en styrelse som sköter förbundet fram till nästa riksmöte. 1993 års styrelse består av 12 personer ur 9 föreningar från Lund i söder till Östersund i norr.
- Tjänar man pengar på att vara med i styrelsen?** ⇒ Nej, ledamöterna i styrelsen får bara ersättning för utlägg som telefonsamtal och resor till styrelsemöten. Förbundet betalar också luncherna på styrelsemötena (max 50 kr per person och möte).
- Bestämmer SVEROK vilka spel föreningarna ska spela?** ⇒ Nej, SVEROK blandar sig inte alls i vad föreningarna gör, så länge de inte fuskar med bidragen eller motarbetar förbundets syfte.
- Vilka är medlemmar i SVEROK?** ⇒ SVEROK består av föreningar. Medlemmarna i dessa föreningar är medlemmar i SVEROK. Man kan alltså inte bara gå med i SVEROK, utan man måste vara med i en förening. Sommaren 1993, hade SVEROK över 400 föreningar med tillsammans drygt 10000 medlemmar.
- Kostar det något att vara medlem i SVEROK?** ⇒ Nej, det kostar inget att vara med i SVEROK, men för att vara med i en SVEROK-ansluten förening måste man betala den föreningens medlemsavgift.

Vill du veta mer?

- ⇒ Vänta inte, utan skriv redan idag till förbundet på adress SVEROK, Box 300, 751 05 Uppsala. Du kan också ringa vårt kansli i Linköping på telefon 013 - 21 29 00. Vi kan hjälpa dig att hitta föreningar där du bor, eller att bilda en egen spelklubb.

SVEROK, Box 300, 751 05 UPPSALA, tel 013 - 21 29 00

Kalendarium

- Det fyllnar till...

Observera att Enhörningen själva står för hela sex Live på listan. Imponerande!

30-31 oktober. **Färjkarlen**, ett medeltida fantasyLive. Kontakta Erik & Ola Lindblom, Västrahult, 577 92 HULTSFRED, tel. 0495-603 61. Endast inbjudna.

5-7 november (Allhelgona) **Skräck-Live** med Enhörningen. Nervkitling utlovas! Kontakta Hans Nilsson, Panggatan 12, 723 38 VÄSTERÅS, tel. 021-14 21 89.

5-7 november. **Star Trek**-helg med Svenska Kyrkans Unga, Camelot och Seregon.

26-28 november. **Svart Advent**. Ett nutidsLive i Visby med trolldom och sagor i bakgrunden. Kontakta Lars Tyllered, Mellangatan 27, 621 56 VISBY, tel. 0498-24 84 20. Från 40 kronor, åldergräns 15 år. Se separat annons!

26 december. Ett **TomteLive** arrangeras av Fredrik Appelberg, Spettvägen 15, 175 43 JÄRFÄLLA, tel. 08-580 386 68. Endast inbjudna.

28-30 januari 1994. **Nidvinter**. Kontaktperson Karl Grandin, Pilv. 70, 191 42 SOLLENTUNA, tel. 08-96 68 09. Endast särskilt inbjudna!

26-27 februari. **När midnatt råder...** Ett fantasyLive arrangerat av Troll&Alver. Kontakta Magnus Sjöberg, Skogsrundan 30, 577 33 HULTSFRED, tel. 0495-117 83. Se annons.

1-4 april. **Häxjakten**, ett arrangemang av Enhörningen. Kontakta Hans Nilsson, Panggatan 12, 723 38 VÄSTERÅS, tel. 021-14 21 89.

sommaren 1994. **TrollegatLajv**. Ett Live arrangerat av Troll&Alver. Kontakta Daniel Granath, Trappvägen 2, 577 50 SILVERDALEN, tel. 0495-400 67, eller Magnus Sjöberg, tel 0495-117 83. Endast inbjudna!

juni 1994. **Trudvang**, ett vikingaLive på Holarsö i Mälaren, arrangerat av Variatio Delectat. Kontakta Pål Toler, tel. 08-642 94 21.

3-5 juni 1994. **Svart Vendetta** (KampanjLive 3). Kontakta Lennart Borg, Eskadervägen 34, 183 54 TÄBY, tel. 08-756 42 06. 80-110 kronor.

10-12 juni 1994. Ett **Äventyrsspel** för nybörjare (8-12 år), arr. Enhörningen. Kontakta Hans Nilsson, Panggatan 12, 723 38 VÄSTERÅS, tel. 021-14 21 89.

10-12 juni 1994. **Jakten på Ljusbringaren**. Kontakta Johan Almqvist, Runbrovägen 15, 746 32 BÅLSTA, tel. 0171-585 53. 60-80:-

17-18 juni 1994. **Alla kungens män**, ett en- eller tvådagars Live (ditt val) i nya skogar i Täby. Kontakta Claes Andréasson, Ryavägen 10, 183 73 TÄBY, tel. 08-510 106 20. Plats för ett 70-tal personer som *alla* har en betydelsefull del i handlingen.

17-20 juni 1994. **Gudars Skymning**, arr. Enhörningen. Kontakta Hans Nilsson, Panggatan 12, 723 38 VÄSTERÅS, tel. 021-14 21 89.

23-26 juni 1994. **Nymfdans**, ett tredygns-Live utanför Falun. Kontakta Mattias Hessérus, Konstvaktaregatan 21, 791 72 FALUN, tel. 023-177 65, eller Ferdinand Kjellin, tel. 023-339 20.

juli 1994. **Silverskärän**. Kontakta Eric Rosenberg, Torgvägen 2, 710 41 FELLINGSBRÖ, tel. 0589-214 63.

24-30 juli 1994. **Trenne Byar**, ett STORT fantasyLive arrangerat av "Ett Glas" (SFL). Kontakta Ett Glas kansli, tel. 08-626 68 27.

2-4 september 1994. **Krystallkulan**, arr. Enhörningen. Kontakta Hans Nilsson, Panggatan 12, 723 38 VÄSTERÅS, tel. 021-14 21 89.

4-6 november 1994. **Ondskan vaknar**, arr. Enhörningen. Kontakta Hans Nilsson, Panggatan 12, 723 38 VÄSTERÅS, tel. 021-14 21 89.

november 1994. **Toppmötet**. Året är 1901, kriget är hotande nära. Ett Live inomhus med mycket intriger, lögnar och baktalande. Kontakta Robert Weitz, tel. 08-25 79 60.

Levande rollspelspub!

Tisdagar ojämna veckor kl. 19:00 på Vomerande Vätten (Uplands Nation, Uppsala). Arrangörer: Uppsalas Förening För Interaktiv Teater. Kontakta Martin Eriksson, 018-26 18 90. **OBS! Kårleg. krävs!**

Vi finns i Örnsköldsvik, Sundsvall, Umeå och i Uppsala. Snart även i Stockholm!

Nästa manusstopp 15 november 1993